

การดำเนินการโครงการพันธมิตรศุลกากร (Customs Alliances)

ประจำปี พ.ศ. 2566

สรุปประเด็นข้อสอบถามจากบริษัทผู้นำเข้าสินค้า (ประเด็นในการมีส่วนร่วม) เรื่อง การขอคืนอากรในกรณีที่เสียภาษีอากรไว้เกิน

บริษัทผู้นำเข้ามายื่นหนังสือยังโครงการพันธมิตรศุลกากรเพื่อสอบถามประเด็นการขอคืนอากรในกรณีที่เสียภาษีอากรไว้เกิน โดยมีประเด็นดังนี้

กรณีที่

1

ผู้นำเข้าเคยชำระอากรตามพิกัดอัตราขาเข้าประเภทที่ xxxx.xx.xx อัตราอากร 10% แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรได้แนะนำด้วยวาจาว่าสินค้าชนิดดังกล่าว ควรจัดเข้าประเภทที่ xxxx.xx.xx อัตราอากร 30% หลังจากได้รับคำแนะนำ ผู้นำเข้าได้ยื่นคำร้องขอให้ตีความพิกัดล่วงหน้า ในระหว่างรอผลพิจารณาของกองพิกัดอัตราศุลกากร ผู้นำเข้าสำแดงและชำระอากรตามอัตราอากรขาเข้า ประเภท xxxx.xx.xx อัตราอากร 30% แต่ไม่ได้แจ้งความหรือสงวนสิทธิไว้แก่พนักงานศุลกากร ก่อนการรับมอบของไปจากอารักขาของศุลกากร ว่าประสงค์ขอคืนอากรต่อมากองพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้มีหนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดล่วงหน้า โดยให้สินค้าดังกล่าวจัดเข้าประเภทพิกัด xxxx.xx.xx อัตราอากรขาเข้า 10% ตามที่บริษัทเคยสำแดง สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน รุ่นเดียวกันกับที่เคยนำเข้า ผลจากการพิจารณาของกองพิกัดอัตราศุลกากร จึงเป็นเหตุให้ผู้นำเข้าเสียอากรเกินกว่าที่ต้องเสียจริง

กรณีที่

2

ผู้นำเข้าเคยชำระอากรตามพิกัดอัตราศุลกากร อากรขาเข้าประเภทที่ xxxx.xx.xx อัตราอากร 10% แต่บริษัทได้รับแจ้งจากทางผู้ขายที่ต่างประเทศว่าสินค้าที่นำเข้าควรจัดเข้าประเภทพิกัด xxxx.xx.xx อัตราอากร 0% ผู้นำเข้าได้ยื่นคำร้องขอให้ตีความพิกัดล่วงหน้า ในระหว่างรอผลการพิจารณาของกองพิกัดอัตราศุลกากร ผู้นำเข้าสำแดงและชำระอากรตามอัตราอากรขาเข้า ประเภท xxxx.xx.xx อัตราอากร 10% แต่ผู้นำเข้าไม่ได้แจ้งความหรือสงวนสิทธิไว้แก่พนักงานศุลกากร ก่อนการรับมอบของไปจากอารักขาของศุลกากรว่าประสงค์จะขอคืนอากรต่อมากองพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้มีหนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดล่วงหน้า โดยให้สินค้าดังกล่าวจัดเข้าประเภทพิกัด xxxx.xx.xx อัตราอากรขาเข้า 0% สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน รุ่นเดียวกันกับที่เคยนำเข้า ผลจากการพิจารณาของกองพิกัดอัตราศุลกากรจึงเป็นเหตุให้ผู้นำเข้าเสียอากรเกินกว่าที่ต้องเสียจริง

กรณีที่

3

ผู้นำเข้าได้ยื่นคำร้องขอให้ตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า สำแดงประเภทพิกัด xxxx.xx.xx อัตราอากร 10% แต่ในระหว่างรอผลพิจารณาของกองพิกัดอัตราศุลกากร ได้มีการนำเข้าสินค้าดังกล่าวที่เป็นชนิดเดียวกัน รุ่นเดียวกันกับที่ได้ยื่นคำร้องขอโดยได้สำแดงเข้าประเภทพิกัด xxxx.xx.xx อัตรา 30% แต่ผู้นำเข้าไม่ได้แจ้งความหรือสงวนสิทธิไว้แก่พนักงานศุลกากร ก่อนการรับมอบของไปจากอารักขาของศุลกากรว่าประสงค์จะขอคืนอากร

ต่อมากองพิกัตอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้มีหนังสือแจ้งผลการตีความพิกัต ล่วงหน้า โดยให้สินค้าดังกล่าวจัดเข้าประเภทพิกัต xxxx.xx.xx อัตราอากรขาเข้า 10% สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน รุ่นเดียวกันกับที่เคยนำเข้า ผลจากการพิจารณาของ กองพิกัตอัตราศุลกากรจึงเป็นเหตุให้ผู้นำเข้าเสียอากรเกินกว่าที่ต้องเสียจริง

>>> ข้อหาหรือของบริษัท <<<

ผลจากการตีความพิกัตล่วงหน้าทั้ง 3 กรณี เป็นเหตุให้เสียอากรไว้เกิน จึงเป็นเรื่องของการเก็บผิดและเป็นลามิควรรได้ รวมทั้งของที่นำเข้าเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน รุ่นเดียวกันกับ ผลของการตีความพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าทุกประการ จึงสมควรได้รับคืนอากรที่เสียไว้เกิน

ผลการดำเนินการ

1

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการโครงการพันธมิตรศุลกากร (Customs Alliances) ได้ทำหนังสือสอบถามไปยังหน่วยงาน กองพิกัตอัตราศุลกากร และกองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร เพื่อสอบถามทั้ง 2 หน่วยงานถึงกรณีการขอคืนอากรในกรณีที่เสียไว้เกินว่าสามารถขอคืนอากรได้หรือไม่ อย่างไร

โดยสรุปทั้ง 2 หน่วยงานได้ตอบข้อสอบถามประเด็นดังกล่าวว่า ตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 178/2560 เรื่อง การคืนอากรทั่วไป ผู้มีอำนาจในการพิจารณาการคืนอากร คือ สำนักงานหรือด่านศุลกากรที่ตรวจปล่อยของ โดยผู้นำเข้าสามารถยื่นคำร้องขอคืนอากรที่หน่วยงานคืนอากรประจำสำนักงานหรือด่านศุลกากรที่ตรวจปล่อยของนั้น เรื่องดังกล่าวจึงควรสอบถามไปยังหน่วยงานที่ตรวจปล่อยของนั้น

2

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เชิญบริษัทผู้นำเข้าสินค้ามาพบเพื่อหารือและชี้แจงความเป็นมาของเรื่องดังกล่าว ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2565 โดยบริษัทได้ชี้แจงและยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม โดยบริษัทได้ชี้แจงว่าในครั้งแรกบริษัทได้ยื่นขอคืนอากรใบขนสินค้าขาเข้า จำนวน 17 ฉบับ โดยได้รับคืนเงินอากรแล้ว และต่อมาได้ยื่นขอคืนอากรครั้งที่ 2 ใบขนสินค้าขาเข้า จำนวน 30 ฉบับ ซึ่งได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ว่าไม่รับดำเนินการให้ เนื่องจากไม่สามารถนำผลการตีความพิกัตล่วงหน้ามาเป็นข้ออ้างในการขอคืนอากรได้ และเจ้าหน้าที่ปฏิเสธลงรับชุดคำขอคืนอากร (กศก. 107ก) เว้นแต่ในกรณีชุดคำขอคืนใกล้เคียงความอายุความ บริษัทจึงได้ทำหนังสือมาสอบถามกรมศุลกากรเพื่อหาข้อยุติในเรื่องการขอคืนอากรในกรณีใช้ผลการตีความพิกัตล่วงหน้าในการขอคืนอากรได้หรือไม่

3

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้ทำหนังสือสอบถามไปยังสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบพิธีการใบขนสินค้าฯ ดังกล่าวทั้ง 3 ฉบับ โดยให้สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังพิจารณากรณีการขอคืนอากรในกรณีที่เกี่ยวข้องที่เสียอากรไว้เกิน ซึ่งสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ได้ทำชี้แจงประเด็นปัญหาดังกล่าวโดยแจ้งว่าบริษัทได้ยื่นแบบขอคืนอากร กศก. 107 และ แบบ กศก. 107ก หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อฝ่ายคืนอากรทั่วไป เพื่อขอคืนอากรที่ชำระไว้เกิน เพราะเหตุสำแดงผิดพลาดเคลื่อน จำนวน 7 ฉบับ สำหรับใบขนสินค้าฯ อีก 23 ฉบับ บริษัทยังมีได้ยื่นแบบ กศก. 107 และ กศก. 107ก และเอกสารประกอบอื่น ๆ

4

สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ได้เสนอกรมฯ เพื่อให้พิจารณาเห็นชอบส่งเรื่องถึงกองกฎหมายเพื่อพิจารณากรณีการขอแก้ไขข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าฯ เข้าเพื่อขอคืนอากรของผู้นำเข้าสินค้า

โดยสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง มีความเห็นว่า ตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 178/2560 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 เรื่อง การคืนอากรทั่วไป

1) ข้อ 3 ให้ผู้นำของเข้าแจ้งความหรือสงวนสิทธิ์ไว้แก่พนักงานศุลกากร ก่อนการรับมอบของไปจากอารักขาของศุลกากร

2) ข้อ 4 กรณีผู้นำเข้าประสงค์จะยื่นคำร้องขอคืนอากร สำหรับของที่ได้ส่งมอบไปแล้ว แต่ไม่ได้แจ้งความหรือสงวนสิทธิ์ไว้แก่พนักงานศุลกากรก่อนรับของไปจากอารักขา จะต้องพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจแก่พนักงานศุลกากร ผู้พิจารณาการคืนอากรถึงเหตุแห่งการมีสิทธิที่จะได้รับการคืนอากรอย่างชัดเจน

จึงเห็นว่า ผู้นำเข้าจะต้องแจ้งความหรือสงวนสิทธิ์ไว้แก่พนักงานศุลกากรก่อนการรับมอบของไปจากอารักขาของศุลกากร และจะต้องพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจถึงเหตุแห่งการมีสิทธิที่จะได้รับคืนอากรอย่างชัดเจน ประกอบกับผู้นำเข้าได้ยื่นหนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ซึ่งกองพิกัดอัตรา-ศุลกากร ได้ออกให้ภายหลังวันนำเข้า กรณีนี้จึงไม่เป็นไปตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 17/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่น การพิจารณา และการแจ้งผลการพิจารณาคำร้องขอทราบราคาศุลกากร ถิ่นกำเนิดแห่งของ และพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ข้อ 18.3 ที่กำหนดให้ หนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลดังกล่าว และสามารถใช้อ้างอิงภายในกำหนดระยะเวลา 3 ปี (แก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 182/2564) สหบ. พิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่สามารถแก้ไขข้อมูลพิกัดในใบขนสินค้าฯ เพื่อขอคืนอากร ตามที่ผู้นำเข้าร้องขอ

เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรายได้ของภาครัฐ เป็นธรรมต่อผู้นำเข้า และเป็นบรรทัดฐานเดียวกันในการพิจารณาแก้ไขข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าฯ และการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ศุลกากร เห็นควรหารือไปยังกองกฎหมาย ให้ประเด็นข้างต้น

สรุปผลการดำเนินการ (สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม)

5

กองกฎหมาย ได้มีหนังสือตอบผลการพิจารณากรณีการขอแก้ไขข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าขาเข้าเพื่อขอลดอากร โดยให้ความเห็นดังนี้

1) การพิจารณาแก้ไขข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าเข้าเพื่อขอลดอากร ต้องพิจารณาตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 178/2560 เรื่อง การขอลดอากรทั่วไป ข้อ 3 ซึ่งกำหนดให้ผู้นำเข้าแจ้งความหรือสงวนสิทธิ์ไว้แก่พนักงานศุลกากรก่อนการรับมอบของไปจากอารักขาของศุลกากรว่าประสงค์จะยื่นคำร้องขอลดอากร และหากผู้นำเข้าไม่ได้แจ้งความหรือสงวนสิทธิ์ไว้แก่พนักงานศุลกากร จึงต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ในข้อ 4 ซึ่งกำหนดให้ ผู้นำของเข้าจะต้องพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจแก่พนักงานศุลกากรผู้พิจารณาคืนอากรถึงเหตุแห่งการมีสิทธิที่จะได้รับการคืนอากรอย่างชัดเจน

2) ประกาศกรมศุลกากรที่ 17/2561 ข้อ 18 ได้กำหนดให้ ผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากร มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร โดยใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าขาเข้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และให้พนักงานศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า และใช้บังคับภายในกำหนดเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (3 ปี แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากรที่ 182/2564) ดังนั้น หากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ดังกล่าว ก็ไม่สามารถนำผลการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามาใช้ได้

ผลจากการมีส่วนร่วม

6

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เชิญบริษัทมาเพื่อรับฟังแนวทางผลการพิจารณาประเด็นข้อสอบถามของทางบริษัท และบริษัทรับทราบผลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในวันที่ 3 เมษายน 2566

การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

7

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการรายงานคณะกรรมการฯ เพื่อทราบผลการประสานงานแก้ไขปัญหา และแจ้งเวียนข้อพิจารณาทางกฎหมายให้หน่วยงานในสังกัดกรมศุลกากรทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป